

قصيده ورقائيه

حضرت بهاء الله

النسخة العربية الأصلية

قصيده عز ورقائيه - حضرت بهاء الله - آثار قلم اعلى، جلد

٢، ١٥٩ بديع، صفحه ٣٢١ - ٣٣٩

في مدح المحبوب سرّاً دون الجهر قصيدة عزّ ورقائية في جوهر روح قدسيّة

﴿ هو العليّ الأبي ﴾

أجذبتني بوارق أنوار طلعته

لظهورها كلّ الشّمس تخفّت

كأنّ بروق الشّمس من نور حسنها

ظهرت في العالمين وغرّت

لهبجتها مسك العماء تهبجت

لرفعها روح العلاء تعلّت

بنفختها صور القيام تنفّخت

بنفختها ظلّ* الغمام تمرّت**

ORIGINAL

AUDIO

* إشارة بما قال تبارك وتعالى: يوم يأتي الله في ظل من الغمام

** إشارة بمرّ الجبال بأنها تمرّ مرّ السحاب كما قال: ترى الجبال تحسبها جامدة وهي تمرّ مرّ السحاب كلّ ذلك من علامات القيمة وما يحدث فيها

بلبعثها طور البقاء تظّهرت

لغرّتها نور* البهاء تجلّت

* روشنی

عن مغربها شمس الظهور تظّهرت*

عن مشرقها بدر الشهور تكرّت

* طلوع الشمس عن مغربها

وعن شعرها طيب الشمال تنفّحت

وعن طرفها عين الجمال تقرّت*

* یعنی روشن از انفاس طیبۀ شعرا و طیب بهجت و سنا و مسك مرحمت و بهاء از شمال جنت هویّه که از یمین حدیقۀ صمدیّه مبسوط شده مرتوح و متهیج است که شاید عظام رمیم جوهریّات ممکّات از نفحات دلکش آن و فوحات دلنشین آن از کؤب بدیع بی زوال و نخر نخر جدید بی مثال برندگانی ابدی و حیات سرمدی مفتخر شود و بر مفخر وجود نخر نماید و همچنین از منظر او چشم جمال حقیقی که شمس سماء وجود ادنی آیه اوست از مشاهده آن با ضیاء و روشن و منور گشت فسبحان الله موجدها عمّا انتم تذکرون

بنور وجهها وجه الهدی قد اهتدی

بنار طلعتها نفس الکلیم تزکت

چون موسی رجل نفس رحمانیّه را که مودع در هیکل بشریّه بود از نعلین ظنونات عرضیّه منزّه و مقدّس فرمود و ید قدرت الهیّه را از جیب عظمت و رداء مکرمت ظاهر ساخت بوادی مقدّسه طیبّه مبارکه قلب که محلّ عرش تجلّی صمدانیّه و کرسی تحکّی عزّ ربانیّه است وارد شد و چون بآن ارض

طور که از یمین بقعه نور مبسوط گشته واصل شد رانحه طیبه روح را از مشرق لایزالی استنشاق و استشمام نمود و انوار حضرت ازلی را از جمیع جهات من غیر جهات ادراک فرمود از حرارت رانحه محبت الهیه و قبسات جذوات نار احدیه سراج هویه در مصباح قلب او بعد از کشف حجاب زجاجه انیه موقد و مشتعل شد و از صهبای وصال طلعت بی مثال و نحر زلال حضرت لایزال بوادی صحو ابدیه بعد از محو مقامات ضدیه فائز گشت و از جذبہ شوق لقاء بمدینه ذوق بقاء اطلاع یافت و دخل المدینته حین غفلة من اهلها اذا انس بنار الله القدیم و اضاء بنور الله العظیم كما قال لاهله امكثوا انی انست ناراً و چون وجه هدایت الطاف لا بدایه را از شجره لا شرقیه و لا غربیه استنباط و استدراک نمود از وجه فانی غیریه بوجه باقی صمدیه مشرف و مفتخر گشت و وجه هدایت منیع بدیع را از نار موقده که مکنون در افنده غیبیه بود یافت این است که فرمود او اجد علی النار هدی و همچنین ادراک نما مقصود آیه مبارکه را که میفرماید الذی جعل لكم من الشجر الاخضر ناراً ای کاش مستمع یافت میشد تا ریشی از ققام بحر نار و این طمطم از خمر شرار ذکر میشد و لیکن همان به که این لوء لوء در صدف بحر هویه مکنون باشد و در او عیه سر مخزون ماند تا هر نا محرمی محروم گردد و هر محرمی محرم کعبه جلال شود و بحرم جمال در آید پس چه مسعود است نفسی که قفس تن را بنار حب بگدازد و بنفس روح مؤانس آید تا برحمت بلند راحت فائز گردد و بنعمت عالی عزت مرزوق شود و کل آنچه مذکور شد از مراتب هدایت و مقامات تزکیه نفس در رتبه موسی علی نبینا و علیه السلام مقصود ظهور این تجلیات است در عالم ظاهر و الا آن حضرت لم یزل مهتدی بوده بهدایة الله و لایزال خواهد بود بلکه شمس هدایت از او مستشرق شد و قمر عنایت از او هویدا گشت و نار هویه از نار کینونت او موقد و ضیاء صمدیه از نور جبین او منور رفع این شباهت را خود کلام آن حضرت مینماید در حینی که فرعون سوءال از آن مقتول نمود جواب فرمود فعلتها اذا و انا من الضالین ففرت منکم لما خفتکم فوهب لی ربی حکماً و جعلنی من المرسلین صفحه تمام شد و الا مطلب لا ینفد است و باقی ماند.

لسهم * شفرها* * صدر الصدور تقبلت

لوهق * * * * * جعدھا رأس الوجود تمدت

* سهم تیر را نامند یعنی برای تیر مرگان محبوب اعلی صدور منیره زاکیه مقابل شده و اقبال جسته که بر او وارد آید

** شفر بمعنی مرگان

*** وهق من الوهاق بمعنى کمند و از برای کمند گیسوی او رأس وجود غیبی کلّ الهی امتداد جسته که بان کمند در آید. محروم ماند صدریکه بآن تیر فائز نشود و معدوم شود رأسی که در آن کمند نیاید فسبحانه عمّا کما فی وصفه و تعالی عمّا انتم تصفون

وغایتی القصوی مواقع رجلها

وعرش العماء أرض علیها تمثت

وفی کلّ عین قد بکیت لوصلها

وفی کلّ نار قد حرقت لفرقتی

یعنی آنچه عیون مقدسه عالیه که در عوالم غیب سرّاً مستور است و عیون مشهوده که در ملک موجود است در هر مقام و هر زمان که گریست و گریان شد از فرقت این بنده بود از مشاهده انوار جمال آنجبوب و این از ظاهر شعر مستفاد میشود و باطن آن لا یعلبه الاّ الله و ما نعلم منه الاّ اقلّ من الحرف حرفاً و همچنین در معنی مصرع دیگر درک نما تا ذوق و شوق و جذب و وله و عشق و حبّ در عالم وجود تو موجود شود که شاید بسدره منتهی و مسجد اقصای خود که آن تسلیم حکم و امر الله است مشرف و فائز شوی و انّ مولیکم العلیّ قد کان علیکم بالحقّ شهیداً و بالعدل علینا و یکیلا

بسطت بکلّ البسط لالقاء رجلها

علی قلبی وهذا من أول منیتی*

* بمعنی آرزو یعنی بر کلّ اراضی از اقصی مراتب ان از ارض فؤاد و فوق آن الی ما لا نهاییه که در حجب غیب مکنون است الی ادنی ارض وجود مبسوط شد و فرش گشته ام که شاید آن رجل بر قلب که محلّ اسرار غیبیه است وارد شود این از منتهی منای قلوب مقدسه الهیه است

طلبت حضور الوصل فی کلّ وجهة

رقت حروف القرب فوق کلّ تریة*

* بمعنی خاک آمده

ولو کنت سارعا فی وصل نورها

رمىت برمي البعد من بعد قربتي

وإن رفعت أيدي في مدّ وصلها

بالسيف جابني فذاك جزاء أحبّتي

* آنچه خلاف قوم باشد بعلت مراعات نظم است

وهمي لم يك إلا لوثق عروة

وقصده لم يك إلا لقطع نسبتي

قلت لها روعي فذاك وما بي لقاك

أرحمي فلا تكشف عني فضيحتي

ای و ما حلّ بی من مراتب البیان و المعانی و ما عرفت فيه من شئونات الاسماء و الصفات و ما ملکنی الله فی عوالم الغیب و الشهادات افدی لان الاقیک مرة واحدة و اشاهدک نظرة واحده استغفرک یا الهی حینئذ عما ادعیت بین یدیک و لكن فو عزتک یا الهی ان لم اکن كذلك ارید ان اکون بحولک كذلك لان من دون ذلك لن ینفعنی و لن یسکن به قلبی و لو تعطينی کل من فی السموات و الارض اذا اسألك یا الهی بالذی شهد فی سبیلک ما لا شهد احد دونه بان تنزل علی عبدک من آیات حبّک الکبری و علامات ودک الابهی حتی ترضی نفسی فیما ترجوه انک انت علی کلّ شیءٍ قدير

ومني بفرط الحبّ عنك بوصلة

إبقائه باقيا في زمان القديمة*

* اگر صفت باشد مطابق نیست و لكن کذاک جرى و حقّ لاریب فیها

و* سرّ ظهور لاح من ظهورها

کلّ الوری و بالأصل قامت قیامتی

* و اوقسم

وحزن حسین قد احملت لحزنها

كور* الوجود في كون قدوتي

* كور عالم سفلى چون متعلق بارض است لهذا در احملى تاى تأنيث داخل شد

لأنت رجا قلبي ومحبوب سرتي

ومالك روحي ونوري ومهجتي

ومني بفوز الوصل من بعد هجرة

وهبني بروح الانس من بعد كربتي

ومن حرقتي نار الوقود توقّدت*

ومن زفرتي نور الشهود تدوّت**

* وقود بمعنى آتش زنه آمده چنانچه ميفرمايد وقودها الناس و الحجاره و لكن بمعنى شعله و شدت هم
آمده

** بمعنى تحقّق آمده

بحر العماء من حرّ ظمأي يابس

ونهر السنن لن يسقني بعض عطشتي

بكلّ تراب كلّ ثأر شهدته

ها إنّها عن دم عيني تحكّت

وعن دمعتي بحر المحيط كقطرة

ومن حرقتي نار الخليل كجذوة

ومن حزني بحر السرور تجدّت

وعن همّي عين الهموم تجرّت

سنائی اغمی ضیائی اغشی

ونوری اطفی من غرّ مشمتی**

* غرور

** شماتت کننده اکثر از ذرات موجودات تالله ما لا رأت عین و لا سمعت اذن و لا احصت نفس و لا علمت اوهام مثل غیث هاطل از سماء غفلت عباد نازل قل یا اهل الارض لا تتعرضین بالذی لم یکن فی قلبه الا تجلی من انوار صبح العماء اتقوا الله و لا تتعرضون ان لن تجبّون لن تبغضون اگر حب الله موجود شود فقود دون ان را باسی نیست نحمد الله بان جعلنا غنیاً عن حبهم و ذکرهم و هو الله کان علی کل شیء قدیراً

عظامی ابری وجسمی ابلّ*

وقلبی احرى من حرّ حرقتی

* بمعنی کهنه و خلق آمده

هواک هبانی وحبک حکنی

وهجرک ذابنی ووصلک منیّتی*

* آرزو

وعن سرّ حزنی کاد السّماء تفتّرت*

ومن همّ قلبی أرض الفؤاد تشقّت**

* اشاره بآیهء مبارکه تکاد السّماوات ان یتفتّرنّ من فوقهنّ

** و تشقّ الارض

وعن حرّ قلبی دمع عینی حاکیا

ومن زفرّ* سرّی صفر وجهی تدلّت

* شعله

أحنّ * بكلّ الليل من شمت ** معذلي ***

الح *** بكلّ يوم من فقد ***** نصرتي

* ناله وحنين

** شمات

*** ملامت كنده

**** الحاح

***** فقدان

وصلت إلى غاية الذلّ * رتبة

عن ذكرها كلّ اللسان تكلمت *

* من الذلة

** كليل اللسان اى اثقل و الثغها

حور القصور من حزن سريّ تمصت

قيص السود في كلّ غرفة

وردت بكلّ الحزن في كلّ قلبه

قبضت بكلّ القبض في كلّ بسطة

ونادتني من ورائي وقالت أن اصمت

نفذ لسالك عن كلّ ما قد تحكّت

* بمعنى سكوت

** حكايت

فكم من حسين بمثلك قد أرادني

فكم من عليّ كشبهك من أحبّتي

فكم من حبيب فوقك قد أحبّني

فكم من صفّي كفوك من أهل صفوتي

فقد ضجّ* في كلّ الآوان ولن يفز

بنور الوصل لحضا إليّ بنظرتي

* بمعنى فرياد و ناله و حنين از حبّ و حزن آمده

ومن مشرق شمس الظهور كنجمه

وعن مظهري نور البسيط كلهمة

ومن نور سرّي سرّ الوجود كنملة

ومن نار* حبيّ نار الوقود كقبسة

* اشاره بآيهء فقال امكثوا انى انست ناراً لعلّ اتيكم منها بقبس

وعن فطرتي* فطر** الاله تدينت***

وعن كفتي كف**** السناء تضمّت*****

* آيهء فطرة الله التى فطر الناس عليها

** مخفف فطرة

*** اشاره بايه مباركه اقم الدين حنيفا

**** آيهء بيضاء من غير سور

***** اشاره بآيه فاضم يدك في حبيك

وقد جاء أمر الأمر من أمر ظاهر

وقد جاء عدل الحكم من عدل حكمتي

وموج البحر قد كفّ من موج باطني

وروح القدس قد هاج من نور بهجتي

وعن نظرتي* موسى البقاء تصعقت**

ومن لمعتي طور الجبال تدكّت***

* اشاره بآيه فانظر الى الجبل

** نخر موسى صعقا

*** دكّ الجبال

عن نشر أمري روح النفوس تحشّرت

من نفخ روحي عظم* الرميم تهزّت**

* يحيى العظام و هي رميم

** اى تحركت من السرور و عناية الروح

وقد طاف نفس الأمر في حول بيتها

وروح البيت قد قام من نور طلعتي

وملك معالي العلم في الباء* سرّة

وباء الجهر بالسرّ نخرت لنقطتي**

* بالباء ظهر الوجود و بالنقطه تميز العابد من المعبود حديث كلها في القرآن في الحمد الى اخره

** معنی نقطه لا یعدّ و لا یحصی است و لا یحدّ و لا یفنی است زیرا طلعت موعود و کلمه جامعه و هیکل الهیه باین اسم عالی و رسم متعالی عرش اعظم را که محلّ نزول و جلوس کینونت غیبیه است موسوم فرمودند و این مخصوص است بهمان هیکل و کفی بنفسه شهیداً

كلّ الهدی من فجر أمری قد بدا

وكلّ العلی قد أوفدت من وفدتی

* بمعنی هبوط و نزول

وعن نعمتی غنّ الطیور کلحنة

ومن غنّیتی لحن النّحول کرّنة

شرعت بسوء الظّنّ عنك شریعة

شربت بحبّ الغیر عن دون شرعتی

وجئت بأوصاف اتیت بنسبة

ورمت بأسماء عن سواء محجّتی*

* بمعنی طریقه و خصله آمده

وصفت بنفس و نسبتها بنفسی

ها هو حدّ فال حدّ أعظم خطیئة

رجوت بظنّك و صلی هیات

لم یکن بذاك جرى شرط ان وفیت

توفّ فشرّب بلاء الدّهر عن کلّ کاسة

وسقی دماء القهر عن دم مهجّة*

* مهجّة القلب و دم القلب و روح بمعنی هر سه آمده

وقطع الرجاء عن مسّ كلّ راحة
وقفع القضاء عن طمع كلّ حاجة
سفك الدّماء في مذهب العشق واجب
وحرّق الحشا* في الحبّ من أوّل بيعتي
* دل

يقظ* اللّيلي من لذع** كلّ ملذع***
وشتم التّوالي في كلّ يومه
* بيدارى

** زنده و گزنده

*** عقارب قوم مقصود است
وعن سنّتي سمّ* الرّدى** كشرية
وعن ملّتي قهر القضاء كشفقة***
* زهر

** بمعنى هلاك

*** از شفقت و مهربانی

خلّ دعوى الحبّ أو فارض بما جرى
كذاك جرى الأمر في فرض سنّتي
وناديتها سرّاً بأن يا حبيبتى
وغاية آمالي ومقصود سرّتي

فها أنا حاضر بين يديّ قدرتك

فها أنا آمل بما قد تعدت *

* آنچه شمردہ شد از غضب و سطوت

فها أنا طالب بكلّ ما أنت تحبّ

فها أنا راكن * بما قد تقصّصت **

* مايل

** یعنی حکم کردی

صدري هذا راجي لأرماح سطوتك

وجسمي هذا شايق لأسياف قهرة

نارك نوري وقهرك بغيتي *

وبطشك راحتي وحكمك منيتي **

* یعنی آرزو

** آرزو

فانظر إلى دمع عيني كيف تجرّيت

فاشهد بسرّ قلبي كيف اضمحلت

رميت رماح الكلّ في كلّ يومه

قتلت بسيف الرّد في كلّ ليلة

قرأت كتاب الكفر في كلّ سطرة

وفزت بسبّ الكلّ في كلّ لحظة

طعنت بطعن الشّرك في كلّ آنة
رمحت برمح الطّرد في كلّ وقتة
كأنّ بلاء الدهر لنفسي قد نزل
كأنّ سيوف القهر حدّت لجيدتي*
* گردن

حزنة يعقوب* وسجّنة يوسف**

وضرّة أيّوب*** و نار خلیله

* آية و ابيضّت عيناه و من الحزن

** آية و دخل معه السجن فتیان و قال ربّ السّجن احبّ الی ممّا يدعوننی الیه الی آخر

*** ربّ انی مسنی الضّرّ

تأسف آدم و هجرة یونس

وضجّة داود و نوحه نوحه

* و ذوالنون اذ ذهب مغاضبا فظنّ ان لن نقدر علیه الی آخرها

** نوح و داود بسیار نوحه و ندبه نمودند حکایت نوح معروف است و لکن امر داود و ضجیح آن از

زبور معلوم میشود که چقدر اذیت کشیدند و مبتلی شدند

و فرقة حواء* و حرقة مریم

و محنة شعیاء و کرب زکریّة**

* در مفارقت او از آدم یک اربعین یا بیشتر چنانچه در احادیث قبل مذکور است

** و نجیناه من الکرب العظیم

من رشح حزني قد قضى لكل ما قضى

وعن طفح همي قد بدا كل بلية

فانظر بسيري في البلاد بلا مونس

فانهد بأنسي في العراء* بوحشة

* يابانرا گویند

وعن فتح* عيني عين السماء تهرمت**

ومن فجر*** قلبي فجر الأرض تلتقت****

* اشاره به آیه مبارکه و فتحنا ابواب السماء

** بماء منهمر

*** و فجرنا الارض عیونا

**** فالتقى الماء على امر قد قدر

ومن روح حزني روح البقاء تقطعت

وعن نور همي عرش العلاء تهدت*

* انعدمت

حمر الوجود من دم قلبي تحمرت

غصن الشهود عن دمع عيني تنبت*

* انبات و رویدن

مرّ البلا في سبيل حبك حلوة

وشهد البقاء من عند غيرك مرّة*

* تلخ

وعن عنق رسم الحديد* تعينت**

ومن رجلي أثر الوثيق*** تبقت***

* كناية از اغلال است

** یعنی معین و مشهود است

*** زنجیر

**** یعنی باقی است

ما مضى يوما إلا وقد حرقت فيه

من تلويح نظم أو تصريح نثره

روحي قد راح وقلبي قد ذاب

وسري قد فار من شدّ شدّتي

بقيت بلا روح وقلب ومهجة

وابقاء نفسي كان من أعظم حيرتي

من علوّ سري قد قضى عليّ ما جرى

فياليت بالأصل ما علت فطرتي

كذاك أحاطتني البلا عن كلّ شطرة

بذاك أبادتني* القضا** في كلّ حينه

* ای اهلکنی

** قضایا

عرجت إلى غاية الوحد وحدة
وصلت إلى عين اللقاء في سريرتي
وصفك في وصف عيني شهده
عن عينك في كل طرف حديدة*
* جعلنا اليوم بصر ك حديداً
إن كنت بالحدّ فالحدّ منك ظاهر
ولو بالوصف فالوصف منك تبدت*

* اي تظهرت

وعن كدرتي ظلم الليال تحققت
وعن سرّتي نور النهار تصفّت
فلا بأس إن صرت مطرودا لأن
فزت بالنور العلي يوم بعثتي
وآنتست بالقدس من نور آنتسه
وهاجرت بالطاء في عهد غربتي
وآمنت بالنور من نور باطني
وعارجت بالروح في سرّ سرّتي
أناديك يا روح الحيوّة أن ارتحل
من نفس ما بقي فيه* من بقية

* فيه بهتر است اگر چه مخالف قوم باشد بعلت نفس

فيا روح العماء من العرش أنزلي
فما لك قدر بمقدار ذلتي
أصاحي يا فؤادي أن أخرجي
فما لك من عزّ في بلاد ذليلة
فيا صبري اصبر في كلّ ما شهدته
في رضا حبيبك من شد ورخوة
بالروح نادتي وقلت أن اصبر
فقد عرفت بكلّ ما أنت استدللت
دع عنك ما عرفت وبه قد
عكفت فالشرك عندي كوحدة
أبهى بهاء الطور عندي كحشوة
وأسنى ضياء النور عندي كظلمة
آيات وصفك حقّ ولكن لفتية
آثار نعتك صدق ولكن لرعيّة
وإني لم يزل قد كنت في قدسة
وإني لن يحد قد كنت في زهة
فكم من عادل قد كان عندي ظالما
فكم من عالم قد كان عندي كجهلة
فكم من باقي قد كان عندي فانيا

فكم من عارف لن يعرف بحرفة

فكم من عابد قد كان عندي طاغيا

فكم من ساجد لن يفرّ وقتا بسجدي

زير* السماء في كون نفسي ثابت

صحف** السّنا قد أنزلت من صحيفتي

* من الزير كتاب را گویند

** جمع صحيفه

ومن ذرّي شمس المحيط تكوّرت

وعن قطرتي بحر الوجود تسبّحت*

* ای تحققت

كلّ الغنا من أهل الوری ظهر

عندي كغنة نمل أو كزنة نحلة

كلّ العقول من جذب سرّي تولّمت*

كلّ النفوس عن غنّ روحي تحيّت**

* من الوله و الشوق

** حیات

كلّ الالوه* من رشخ أمري تألمت

وكلّ الرّبّوب** عن طفح حكمي تربت

* الهه

** ارباب

أرض الروح بالأمر بي قد مشى

وعرش الطور قد كان موضع وظأتي

لنوري نجم الظهور تجلّيت

لروحي شمس السرور تجلّت

جوامع آيات لوامع نزلة

مواقع آثار مطالع قدسة

جواهر أفكار سواذج فكرة

طرائز أنوار برائز حكمة

من كاف* أمري قد قضى لكلّ حكمها

وعن لطف سريّ قد بدا كلّ بديعة

* عالم امر مراد است

أعرضت عن وجهي وبظنك اقبلتها

وأجريت ماء الزعم في شريعة وهمة

ما استقمت بنور الغيب فيما صنعة

في نفسك وكذا ضيّعت صنعتي

* یعنی آیه تجلّی که از تجلّیات انوار صبح عماء و تظّهرات اشراق شمس قدس و سنا که از شمس وجود و قمر مقصود و نقطه معبود مستشرق و مستظهر شد بر حقائق ممکات و جواهر افتده مخلوقات و جمیع ذرات موجودات و مذکورات را از قطرات ماء وجود الهی و رشحات زلال سلسال صمدانی بحیات ازلی سرمدی مشرف و مطرّز فرمود و بخلع باقیه و قمایص عالیه و اثواب دائمه ابدیه مخلّع و ملبّس فرمود

مع ذلک بچنین آیه کبری و موهبه عظمی و انوار لا یطفی و اعطاء لا یغنی مستقیم نگشتیم و باین صنعة محکمه و مکرمت متقنه و عزّت قدیمه و لطیفه سرمدیّه قائم نشدیم و از انفاس قدس روح القدس و اریاح طیب نور الانس محبوب ماندیم بحدی که اگر هزار داود وجود از نغمات زیور و ترنّیات سرور بالخان طریّ بدیع بر عظام رمیم عباد بخواند هرگز مهتر نشود و بحرکت نیاید زیرا که استعداد نزول رحمت از سماء قدرت از میان برخاست و کل بهوای نفس در قفس تن مسجون گشته اند و مدهوش شده اند و در صقع غفلت چنان منصعق گشته اند که هرگز بهوش نیایند و بمقام وصل و قرب که مقصود اصلی است نرسند زهی حسرت و ندامت که بجوهر هدی مهدی نشدیم و بساذج قدم مقتدی نگشتیم نه بسینای طور قریش مقبل شدیم و نه از مظاهر نفیش معرض تأسی بجدبات روح مقدسش نکردیم و تقدی بانوار بهجتش نمودیم از جمله تأسی انفاق ارواح است که بان مفتخر نشدیم و پوشیدن قمیص استقامت است که بان فائز نگشتیم بلی در قطب بحر هویت جالسیم و انتظار شربه ماء میکشیم و در ظلال شمس صمدیت ساکنیم و طلب سراج مینمائیم این است شأن این بنده و عباد و کلّ من فی البلاد و اگر هم ناری از سدره مشتعل شود بان موقد نشده در اطفای آن میکوشیم فهنیاً لمن تردی برداء الانصاف فی هذا المصاف اگر باین صفت کبری متّصف شوید البتّه بعنایت اهی فائز میگردید این است آن خیط صفر مکنون که بحرکت آن متحرّک است کلّ من فی الوجود و بسکون آن ساکن است کلّ من فی بلاد المعبود پس باید صدور را از ظنون فاسده محتّه خبیثه منیر و منزّه نمود تا وجه بدیع انصاف از خلف جبل قاف سر بر آور و بعد غلبات ذوق صمدانیه و جذبات شوق ربّانیه را از دقّات حمامه بقاء و کفّات ارواح سنا ادراک نماییم و بر رفرح حبّ مستریح و مستکن گردیم این است غایت قصوی و مقام او ادنی و دیگر آن که باید از معرضین از حق در کلّ شئون اعراض نماییم و در آنی مؤانست و مجالست را جایز نداریم که قسم بخدا که انفس خبیثه انفس طیّبه را میگدازد چنان که نار حطب یابسه را و حرّ ثلج بارده را لا تکونن مع الذین قاسین قلوبهم عن ذکر الله باری آنچه ذکر شد در تفسیر این بیت تلطّفاً لانظار المعرضین و ترّحماً لابصار المبغضین که بهوای خود معنی نکنند و تفسیر نمایند این اشعار در زمان مهاجرت در دیار غربت در اراضی روم گفته شد و هیچکس از علما و فضلاهی آن ممالک ایرادی نمودند و اعتراضی وارد نیاوردند و لکن از سبع این قوم چنان گمان میکنم که بعد از تفسیر هم اعتراض نمایند و بخیال خود در سیل وهم و خطا و ظن و عمی سالک شوند فلله قصد السبیل اما شاکراً و اما کفوراً و اما مقبلاً و اما نفوراً ختم اناء مسک که مفتوح شد هر ذی شمی ادراک مینماید و هر مز کومی محروم ماند و اگر کلّ بمرض زکام مبتلی شوند نقصی بر عطر بقا و وهنی بر مسک ختا وارد نیاید فسبحانک اللهم یا الهی انادیک حینئذ حین الذی نزلت علیّ من آثار حزنک الّتی لو یطفح علی الوجود لینعدم الغیب و الشهود بحیث کاد ان یفارق الرّوح من اضطرابها فو عزّرتک و غیب

صمديتك لو اتنفّس به لتحرق الابدان بجوهريتها و تنفطر السماء و ما فيها و تنهدم الارض و ما عليها فآه آه
بذلك لن يطفح رائحة الوفاء عن حديقة السناء و لن يهبّ طيب البقاء من مدينة البهاء و لن يغنّ ورقاء
العماء على اوراق الحمراء و لن يرنّ ديك السناء في ملكوة العلى فو عزّة من عزّزته و جعلته مظهر
الوهييتك و منبع ربوبيتك لنسيت كلّ الازكار و كلّ ما علّمتني من قبل من بدايع علمك و جوامع آيات
حكمتك بل كنت نسياً منسياً كالتّي ما كنت في ارض الملك مشهوداً لعمر علي و حياة محمّد و روح
صفي و رحمة راحم و جذبة محمود و ولهة احمد و سرّة محبوب و بهجة طاهر ما احبّ ان اكون في الملك
لحظة و كان الله من ورائي شاهدي.

تمسّك بجبل الأمر في ظاهر صورة

تعرف بوجه النور في باطن غيبة

فاحرق حجاب القرب عنك بلا رمزة

فاشهد جمال القدس فيك بلا كشفة

فاسكن فإنّ قواة العرش اضطرب

فاصبر لأنّ عيون الغيب قد تبكت

ومعنى وراء العلم فيك حجبته

عاجز عن دركها كلّ عقل منيرة

لذذ وآنس بسرّ القدس سرّه

فلا تفش عنها إن تكون أمينة

لو تكشف الغطاء عن وجه ما شهدته

ليفنى الوجود في طرف قريية

كذاك جرى الأمر عن عرش عزّة

بذاك جرى الحكم من سرّ قدرة

فطوبى للفائزين عن حسن وفائهم

فطوبى للواردين في شرع بديعة

فطوبى للعاشقين في سفك دمائهم

فطوبى للواثقين عن حبل عطوفتي

فطوبى للمخلصين في ما سرعوا

عن كل الجهات في ظلّ ربوتي